

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 16Csp/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120348429
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Drimák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:6120348429.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Michalom Drimákom, PhD. v právnej veci žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Oskar Chnápko, advokát, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 45 018 201, proti žalovanému: Q. J.S., K.. XX.X.XXXX, B. XXX, XXX XX B., o zaplatenie 24 eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 18,07 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 1.3.2019 do zaplatenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou sa žalobca voči žalovanému domáhal zaplatenia sumy 24 Eur s príslušenstvom z toho titulu, že právny predchodca žalobcu spoločnosť Zinc Euro, a.s., so sídlom Karpatská 3256/15, 058 01 Poprad, IČO: 47 918 551 (ďalej len „ZINC EURO“) a Investor uzatvorili podľa § 51 Občianskeho zákonníka zmluvu - RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR - NOVÁCIA. Predmetom tejto zmluvy bol záväzok ZINC EURO vyhľadávať pre Investora/Investorov jednotlivých dlžníkov a obstaráť v mene a na účet Investora uzatvorenie Zmluvy o pôžičke s dlžníkom. Súčasťou tejto zmluvy podľa čl. 12 bolo aj splnomocnenie Investora pre ZINC EURO, aby v jeho mene a na jeho účet uzatvoril Zmluvu o pôžičke a na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky poskytnutej Zmluvou o pôžičke. Podľa § 51 Občianskeho zákonníka bola uzatvorená medzi ZINC EURO a žalovaným RÁMCOVÁ ZMLUVA - DLŽNÍK. Predmetom tejto zmluvy bol záväzok ZINC EURO vyhľadávať pre žalovaného - Dlžníka jednotlivých investorov a obstaráť v mene a na účet žalovaného uzatvorenie Zmluvy o pôžičke s Investorom. Súčasťou tejto zmluvy podľa čl. 8 bolo aj splnomocnenie žalovaného pre ZINC EURO, aby v jeho mene a na jeho účet uzatvorila Zmluvu o pôžičke a to podľa záväzného pokynu žalovaného - záväznej žiadosti o pôžičku. Na základe záväznej žiadosti o pôžičku a vyššie uvedených rámcových zmlúv bola v súlade s § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka uzatvorená medzi Investorom a žalovaným Zmluva o pôžičke, predmetom, ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky a záväzok dlžníka peňažné prostriedky spolu s dohodnutým úrokom vrátiť Investorovi. V zmysle uzatvorenej Záväznej žiadosti o pôžičku, RÁMCOVEJ ZMLUVY - DLŽNÍK, sa žalovaný zaviazal zaplatiť ZINC EURO poplatky za poskytnuté služby, ktoré boli individuálne so žalovaným dohodnuté a s ktorými bol žalovaný riadne oboznámený a to: - Poplatok za obstaranie záležitosti (tzv. ZincÚrok) špecifikovaný v záväznej žiadosti o pôžičku, t.j. uzatvorenie Zmluvy o pôžičke a za následnú správu pôžičiek, ktorého výška je priamo závislá od výšky úroku požadovaného zo strany Investora a to tak, že predstavuje rozdiel medzi výškou ZincÚroku požadovaného dlžníkom a výškou úroku požadovaného zo strany Investora. Poplatok je vopred oznámený žalovanému v

rámci predzmluvnej dokumentácie (Informačné povinnosti predávajúceho - poskytovateľa služieb) a v záväznej žiadosti o pôžičku. Na základe uzatvorenej zmluvy o pôžičke poskytol Investor žalovanému peňažné prostriedky v nižšie uvedenej výške, na účet uvedený v záväznej žiadosti o pôžičku, ktoré sa dlžník zaviazal splácať v pravidelných mesačných splátkach. Zmluvné strany (veriteľ a dlžník) sú z dôvodu zjednodušenia administrácie a komunikácie na diaľku označené identifikačnými kódmi.

2. Prehľad poskytnutých pôžičiek žalovanému Investorom/Investormi spolu s uvedením ich výšky, dohodnutého úroku a dátumu uzatvorenia Zmluvy o pôžičke a dlžnej sumy uvádzal žalobca nasledovne: Investor X. S. s ID kódom XMWQXXLXXXER poskytol na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 28.11.2016 pôžičku vo výške 270,63 € s ÚS 0 % p.a., ktorej nesplatená/y: istina je 18,07 €, úrok je 0 €; nesplatená suma celkom je 18,07 €.

3. ZINC EURO ako postupník Investor ako postupca uzatvorili zmluvu o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej Investor postúpil pohľadávku vzniknutú z titulu vyššie uvedenej zmluvy o pôžičke voči žalovanému spoločnosti ZINC EURO. Listom zo dňa 28.2.2019 Investor prostredníctvom splnomocnenca ZINC EURO pristúpil k vyhláseniu okamžitej splatnosti pôžičky, a to z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným splácať dohodnuté splátky pôžičky riadne a včas.

4. Žalovaný sa doposiaľ k žalobe nevyjadril.

5. Vo veci bol Okresným súdom Banská Bystrica dňa 5.8.2020 vydaný platobný rozkaz č. k. 17Up 1438/2020, ktorým bolo žalobe v celom rozsahu vyhovie, avšak tento platobný rozkaz sa žalovanému nepodarilo doručiť.

6. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len Cs.p.) súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

7. Podľa § 219 ods. 3 C.s.p. vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu celého spisu a zistil tento skutkový stav:

9. Žalovaný uzavrel so spoločnosťou Zinc Euro, a.s. (právny predchodca žalobcu), ktorá sprostredkováva tzv. „pôžičky od ľudí pre ľudí“ dňa 28.11.2016 RÁMCOVÚ ZMLUVU - DLŽNÍK (č. I. 11 vzad a nasl. spisu), na základe ktorej sa spoločnosť Zinc Euro a.s. zaviazal vyhľadať pre žalovaného investora (veriteľa) a zároveň v zmysle čl. 1 tejto rámcovej zmluvy bolo jej predmetom taktiež obstaráť v mene a na účet žalovaného zatvorenie Zmluvy o pôžičke s týmto investorom.

10. Touto rámcovou zmluvou sa Zinc Euro a.s. zaviazal poskytnúť žalovanému sprostredkovanie finančnej služby a žalovaný sa zaviazal zaplatiť za to Zinc Euro a.s. odplatu vo forme dohodnutých poplatkov. V rámcovej zmluve - dlžník je uvedený identifikačný kód, ktorým je jedinečný alfanumerický kód priradený spoločnosťou Zinc Euro a.s. dlžníkovi od momentu registrácie, generovaný elektronickým systémom pre každého dlžníka zvlášť, u žalovaného ide o ID kód M.-XXDM-A..

11. Okrem RÁMCOVEJ ZMLUVY - DLŽNÍK bolo s tzv. investorom podpísaná zmluva označená ako RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR - NOVÁCIA (č. I. 17 a nasl. spisu) medzi právnym predchodcom žalobcu, t. j. spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a investorom, t. j. X. S., predmetom ktorej bol záväzok spoločnosti Zinc Euro, a.s. vyhľadať pre Investora jednotlivých dlžníkov.

12. Poskytnutá pôžička žalovanému Investorom/Investormi spolu s uvedením jej výšky, dohodnutého úroku a dátumu uzatvorenia Zmluvy o pôžičke a dlžnej sumy bola nasledovná (č. I. 25 vzadu a nasl. spisu):

Investor X. S. s ID kódom XMWQXXLXXXER poskytol na základe zmluvy č. XXXXXXXXXXXX z 28.11.2016 pôžičku vo výške 270,63 € s ÚS 0 % p.a., ktorej nesplatená/y: istina je 18,07 €, úrok je 0 €; nesplatená suma celkom je 18,07 €.

13. V zmluve absentoval údaj o RPMN, priemernej RPMN, predpokladov na výpočet RPMN, údaj o celkovej čiastke na zaplatenie.

14. Investor ako príkazca na základe príkaznej zmluvy (č. I. 10 vzadu a nasl. spisu) sa zaviazal v mene a na účet príkazcu ako veriteľa zo zmluvy o pôžičke postúpiť všetky pohľadávky na budúceho postupníka, ktorým je tretia osoba - nový veriteľ.

15. V zmysle uzatvorenej Závaznej žiadosti o pôžičku zo dňa 28.11.2016 (č. I. 13 vzadu spisu) sa žalovaný zaviazal poveriť spoločnosť Zinc Euro, a.s. obstaráť pre dlžníka (žalovaného) uzatvoriť v jeho mene s jedným alebo viacerými investormi Zmluvy o pôžičke, ako sú uvedené vyššie.

16. Jednotliví investori zmluvami o postúpení pohľadávok ako postupcovia postúpili svoje pohľadávky voči dlžníkom na postupníka - spoločnosť Zinc Euro, a.s..

17. Písomným podaním z 28.2.2019 spoločnosť Zinc Euro, a.s. vyhlásila okamžitú splatnosť uvedenej pôžičky uzatvorenej medzi investorom a dlžníkom - žalovaným, pričom dlh vo výške 18,07 eur sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

18. Investor X. S. postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok z 13.3.2019 svoju pohľadávku voči žalovanému na spoločnosť Zinc Euro, a.s..

19. Právny predchodca žalobcu (spoločnosť Zinc Euro, a.s.) postúpil dňa 19.3.2019 ku dňu 13.3.2019 svoju pohľadávku voči žalovanému so všetkým príslušenstvom na aktuálneho žalobcu (č. I. 8 spisu).

20. Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku riadne a včas, pričom zo zmluvy o pôžičke na sumu 270,63 eur nezaplatil celkovú čiastku, nebolo žalovaným rozporované.

21. Na základe vyššie zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie právne uzatvára:

22. Podľa § 52 ods. 1,2,3,4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

23. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Právny vzťah medzi účastníkmi bolo potrebné posúdiť podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy.

25. Podľa § 1 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

26. Podľa § 2 písm. a) citovaného zákona spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

27. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona veriteľom sa rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

28. Podľa § 2 písm. d) citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere sa rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

29. Podľa § 9 ods. 1 vety prvej citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

30. Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 9 ods. 2 citovaného zákona. Medzi nimi pod písm. j/ je uvedená ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miere nákladov.

31. Podľa § 11 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/, <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20150930>>/ a y/.

32. V predmetnej zmluve o pôžičke bezpochyby absentoval údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, čo samo osebe by zmluvu o spotrebiteľskom úvere dostalo do režimu bezúročnosti a bezpoplatkovosti.

33. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, ako je vyššie uvedené, je teda údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“), pretože uvedený údaj zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi, stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však v zmysle citovaného zákonného ustanovenia nepostačuje. Súd preto musel dospieť k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere chýba povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. j/ spočívajúci v uvedení všetkých predpokladov použitých na výpočet RPMN. V spomínanej zmluve však absentuje aj ďalší povinný údaj uvedený v § 9 ods. 2 písm. k/, pretože podľa názoru súdu v zmysle tohto ustanovenia v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov a teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súčet splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedený právny záver o nutnosti rozlíšenia spomínaných splátok vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Trnave 9Co 401/2012 zo dňa 6.8.2013, Krajského súdu v Prešove 7Co 220/2014 zo dňa 27.11.2014 a Krajského súdu v Žiline 8Co 549/2014 zo dňa 30.12.2014.

34. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzatvorili dňa 28.11.2016 záväznú žiadosť o pôžičku, na základe ktorej právny predchodca žalobcu uzatvoril v jeho mene s jedným alebo viacerými investormi zmluvy o pôžičke. V tejto záväznej žiadosti o pôžičku si právny predchodca žalobcu a žalovaný dohodli úrok vo výške 35 % (Zinc úrok na č. l. 33 vzadu spisu). Súd je toho názoru, že tento dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku /poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešikanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov/. Za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom treba považovať právny úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi / pozri rozhodnutie NS SR sp.zn. 3 Cdo 137/2003/. Podľa údajov Národnej banky Slovenska bola priemerná úroková miera obchodných bánk pri spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci november 2016 pri úveroch od 1 roku do 5 rokov na úrovni 11,19 % ročne (<<http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/priemerne-urokove-miery-z-uverov-obchodnych-bank>>). Dohodnutá výška úrokov 35 % ročne uvedená v zmluve podstatne /viac ako trojnásobne/ prekračuje priemernú úrokovú mieru obchodných bánk pri

spotrebiteľských úveroch poskytovaných domácnostiam v mesiaci november 2016. Nebankový subjekt pri poskytovaní úverov sice podstupuje vyššiu mieru rizika, čo sa odráža aj vo výške úroku, avšak dohodnutá výška úrokov (aj keď vyššia ako pri bankách) musí byť stále súladná s požiadavkou dobrých mravov a nesmie vykazovať znaky nepoctivého úžerného úroku. Dlžník uzatvára zmluvu o úvere a dohodu o úrokoch prevažne z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby veriteľ v takejto situácii poskytoval dlžníkovi neprimerané úroky. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014, ktorý uviedol: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Vzhľadom na vyššie uvedené súd teda dospel k záveru, že dohodnutá úroková sadzba vo výške 35 % ročne je v rozpore s dobrými mravmi, a preto v tejto časti je zmluva v zmysle § 41 OZ neplatná. Na základe vyššie uvedeného môže žalobca od žalovaného požadovať iba sumu poskytnutých finančných prostriedkov a predmetný úver je aj z tohto dôvodu potrebné považovať za bezúročný.

35. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Zb. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, ktorými sú zmluvy uzatvorené podľa Občianskeho zákonníka alebo Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzatvárajú vo viacerých prípadoch a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje; aj na spotrebiteľské zmluvy, ktoré neboli uzavreté podľa Občianskeho zákonníka sa primerane použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka.

36. Podľa § 7 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nekalé obchodné praktiky sú zakázané, a to pred, počas aj po vykonaní obchodnej transakcie.

37. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z. z. Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k produktu, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov.

38. Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. za nekalú obchodnú praktiku sa považuje najmä klamlivé konanie a klamlivé opomenutie konania podľa § 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>> a agresívna obchodná praktika podľa § 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20160201>>.

39. Podľa § 8 ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. obchodná praktika sa považuje za klamlivú, ak zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil, pretože obsahuje nesprávne informácie a je preto nepravdivá, alebo akýmkoľvek spôsobom uvádza do omylu alebo môže uviesť do omylu priemerného spotrebiteľa, a to aj ak je táto informácia vecne správna vo vzťahu k existencii produktu alebo k povahe produktu,

40. Podľa § 8 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. obchodná praktika sa tiež považuje za klamlivú, ak s prihliadnutím na jej charakter, okolnosti a obmedzenia komunikačného prostriedku opomenie podstatnú informáciu, ktorú priemerný spotrebiteľ potrebuje v závislosti od kontextu na to, aby urobil rozhodnutie o obchodnej transakcii, a tým zapríčiňuje alebo môže zapríčiniť, že priemerný spotrebiteľ urobí rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neurobil.

41. Podľa § 8 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. za klamlivé opomenutie sa tiež považuje, ak predávajúci skrýva alebo poskytuje nejasným, nezrozumiteľným, viacvýznamovým alebo nevhodným spôsobom

podstatné informácie uvedené v odseku 3, alebo neoznámí obchodný účel obchodnej praktiky, ibaže je zrejмый z kontextu, pričom v dôsledku klamlivého opomenutia priemerný spotrebiteľ prijme rozhodnutie o obchodnej transakcii, ktoré by inak neprijal.

42. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za to, že primárnou právnou otázkou, ktorú je potrebné v danej právnej veci ustáliť je, či zmluvy o pôžičkách ako ich uzatvoril žalovaný s jednotlivými investormi, ktoré boli následne postúpené na právneho predchodcu žalobcu a následne na aktuálneho žalobcu podliehajú spotrebiteľskej kontrole, resp. či sú spadajúce pod tzv. spotrebiteľské právo.

43. Zo zisteného skutkového stavu na prvý pohľad vyplýva, že spotrebiteľ (fyzická osoba - dlžník - žalovaný) má mať predstavu, že uzatvára zmluvy s neurčitým okruhom neznámych investorov a navodzuje sa dojem vzťahu medzi fyzickými osobami.

44. Je nutné akcentovať tú skutočnosť, že postup pri vzniku úverových právnych vzťahov bol v danom prípade nasledujúci : najskôr bola uzavretá RÁMCOVÁ ZMLUVA INVESTOR - NOVÁCIA (veriteľ) medzi spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a investorom, potom došlo k uzatvoreniu RÁMCOVEJ ZMLUVY - DLŽNÍK medzi spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a dlžníkom (žalovaným) a následne na základe záväznej žiadosti o pôžičku medzi žiadateľom (dlžníkom) a spoločnosťou Zinc Euro, a.s. a zmluvy o pôžičke medzi žalovaným a investorom bola dlžníkovi poskytnutá pôžička od investora. Napokon pri nesplácaní pôžičky v zmysle zmluvy došlo k zosplatneniu pôžičky nie investorom, ktorý požičal peniaze dlžníkovi, ale opäť spoločnosťou Zinc Euro, a.s.. Predtým však došlo k postúpeniu pohľadávky z investora na spoločnosť Zinc Euro, a.s., neskôr pred podaním žaloby, na aktuálneho žalobcu.

45. Z uvedeného je nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že celý proces sprostredkovania tejto pôžičky bolo takpovediac pod gesciou spoločnosti Zinc Euro, a.s. (právny predchodca žalobcu), pričom v žiadnom prípade nemôže ísť o aplikáciu teórie náhodilosti, čo kvalifikuje tieto právne vzťahy za rozporné s normami spotrebiteľského práva v snahe tieto obchádzať, teda podľa názoru súdu ide o evidentnú snahu o obchádzanie spotrebiteľského práva.

46. Postup tzv. investora spolu s právnym predchodcom žalobcu, keďže ide o koordinované procesy, možno bezpochyby zaradiť do definície nekalej obchodnej praktiky, ako to vyplýva z vyššie citovaných právnych ustanovení.

47. V dôsledku absencie vyššie citovaných obligatórnych náležitostí zmlúv, úroku odporujúceho dobrým mravom ako aj súdom prvej inštancie zistených okolností pri ich uzatváraní, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný by teda mal žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru t.j. 270,63 Eur, pričom doposiaľ nezaplatil žalobcovi celú istinu, čo nespochybnili strany sporu, súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 18,07 eur s príslušenstvom ako je špecifikované nižšie a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

48. Súd v danom prípade zamietol žalobu v časti poplatkov vo výške spolu 5,93 eur s príslušenstvom z toho dôvodu, že v tejto časti žalobca neunesol v konaní dôkazné bremeno. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal vznik záväzku žalovaného hradiť žalobcovi takéto poplatky v uvedenej výške. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal z akého dôvodu účtoval žalovanému tieto poplatky. Žalobca tarifou, cenníkom, alebo iným dokumentom nepreukázal opodstatnenosť uplatňovanej sumy ani čo do jej výšky.

49. Súd prvej inštancie podrobil rozhodnutie aj kontextu princípu primeranosti, poukazujúc aj na tzv. Paretovo optimum. Jedná sa z ekonomického pohľadu o taký stav spoločnosti, kedy žiadny jednotlivec, alebo skupina už nemôže dosiahnuť lepšie postavenie bez toho, aby sa postavenie iného subjektu zhoršilo. Ide o rovnovážny stav, kedy ak sa chce mať niekto lepšie než ako sa má, môže tak urobiť len na úkor iného.

50. V neposlednom rade súd musel na predmetnú vec nahliadať aj cez prizmu dobrých mravov.

51. Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

52. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

53. Podľa čl. 5 základných princípov CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prietahom v konaní.

54. Dobré mravy netvoria spoločenský normatívny systém, ale sú skôr merítkom etického hodnotenia konkrétnych situácií zodpovedajúcim všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti, poctivého správania a dobra. Dobré mravy sú vykladané ako súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré v historickom vývoji osvedčujú istú nemennosť vystihujú podstatné historické tendencie, sú uznávané rozhodujúcou časťou spoločnosti a majú povahu noriem základných.

55. Občiansky zákonník, ani iný predpis, nedefinuje pojem dobré mravy. Teória a súdna prax však zhodne považujú dobré mravy za všeobecne uznávané pravidlá morálky, ktoré predstavujú fundamentálny hodnotový poriadok spoločnosti a zákonodarca ich považuje za tak významné, že ich pomocou odkazu v právnej norme včleňuje do občianskeho práva. Z toho vyplýva, že tieto morálne pravidlá majú objektívnu povahu, a preto akékoľvek súhlasné, a teda subjektívne motivované vyhlásenie zmluvných strán, nie je smerodajné v tom, či nimi uzavretá zmluva je v súlade s dobrými mravmi, alebo nie. (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 28. augusta 2008, sp. zn. 16Co/152/2008.

56. Možno preto prisvedčiť názoru žalovaného, že konanie právneho predchodcu žalobcu bolo v rozpore s dobrými mravmi, pričom na druhej strane však netreba opomenúť fakt, že žalovaný z pôžičkového vzťahu neuhradil ani celú istinu, ktorá premlčaná nebola, preto súd v súlade s princípom spravodlivosti rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

57. Aktívna legitímácia žalobcu vyplýva z § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), pričom postúpenie pohľadávok z tzv. investorov na právneho predchodcu žalobcu a následne na aktuálneho žalobcu nebolo právne relevantným spôsobom spochybnené.

58. Podľa § 524 ods. 1 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

59. Podľa § 524 ods. 2 OZ s postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

60. Podľa § 526 ods. 1 OZ postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

61. Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

62. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

63. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

64. Žalobca uplatnil si aj úroky z omeškania zo žalovanej sumy od 1.3.2019, pričom vychádzal z toho, že listom zo dňa 28.2.2019 došlo k okamžitému zosplatneniu pôžičiek, pričom omeškanie nastalo nasledujúci deň, t. j. 1.3.2019.

65. Vzhľadom na vyššie zistený skutkový stav ako aj citované právne predpisy súd prvej inštancie rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

66. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

67. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p., ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

68. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého strane, ktorá mala vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti strane, ktorá vo veci úspech nemala. Žalobca bol v konaní úspešný v prevažujúcej časti 75%, žalobca v rozsahu 25 %, preto žalobca má voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 50 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom po nadobudnutí jeho vykonateľnosti dobrovoľne splnená, je možné podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.